

پیشگیری از بیماری قب برفکی

دام مبتلا به بیماری قب برفکی، میکروب آن بیماری را همراه همه ترشحات و ضایعات بدن خود دفع می‌کند. بنابراین ترشحات

دهان، ترشحات بینی و چشم و ادرار و مدفعه دام بیمار و حتی شیر تولیدی دارای میکروب بوده و آلوده است و می‌تواند محیط را آلوده کند. در قطرات ریز و بخار آب بازدم دام آلوده نیز

میکروب وجود دارد. اگر این میکروبها با گرد و خاک وارد دستگاه تنفسی حیوان و یا همراه غذا و آب وارد بدن آن شوند می‌توانند

باعث بیماری شوند. بنابراین برای پیشگیری از بیماری باید:

۱- از تماس دامهای خود با دامها یا گلهایی که بیماری در آنها وجود دارد جلوگیری کنید.

۲- دامهای خود را از مسیرهایی که دامهای آلوده عبور کرده‌اند عبور ندهید.

۳- دامهای خود را در مراتعی که دامهای آلوده چرا کرده‌اند به چرا تبرید و اجازه دهید حداقل چند روز این مراتع رها شوند تا میکروب بیماری در آنها از بین برود. این مدت در مراتعی که سایه و سرد و رطوبتی هستند بیشتر از مراتع نورگیر و گرم و خشک می‌باشد.

۴- در زمانی که بیماری در منطقه یا استان و یا کشور شایع می‌شود از رفت و آمد بین گله‌ها بپرهیزید و هرگز برای بازدید سایر گله‌ها نزدیک نشوید. اما اگر مجبور بودید حتماً در مراجعت و قبل از تماس با گله خود، لباس‌های خود را تعویض نمایید و کفش‌های خود را شسته و ضد عفونی نمایید و دوش بگیرید و بعد از آن با گله خود تماس داشته باشید. به خاطر داشته باشید با تکان دادن لباس یا شستن کفش نفسی توان لباس و

کفش را غاری از میکروب کرد و کفش یا لباسی که تمیز به نظر می‌رسند و هیچ آلودگی ظاهری ندارند ممکن است میلیون‌ها میکروب داشته باشند.

۵- حدود ۲ ماه مانده به فصل زایش برای جلوگیری از بیماری به دامهای خود واکسن تزریق نمایید.

۶- در زمان شیوع بیماری از خرید دام و وارد کردن دام به گله خود پرهیز نمایید. زیرا دامی که سالم به نظر می‌رسد ممکن است آلوده باشد و چند روز دیگر بیماری را نشان دهد.

۷- دامهایی را که تازه خریداری کرده‌اید حداقل ۱۵ روز جدا نگهداری کنید و اگر بیماری نشان ندادند آنگاه آنها را وارد گله خود نمایید.

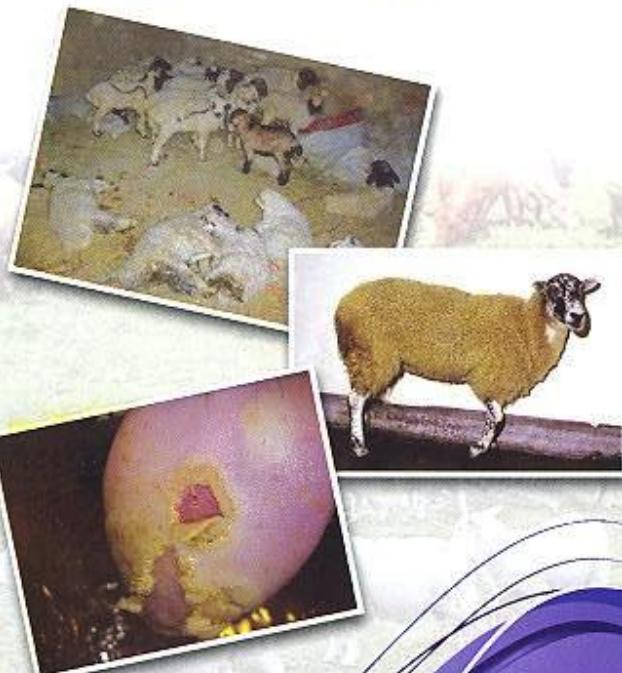
۸- حیواناتی که در اثر بیماری تلف می‌شوند منبع انتشار میکروب و بیماری در محیط هستند. بنابراین برای جلوگیری از انتشار بیماری باید لشه‌ها را دفن کرد و یا سوزاند. خون و آلایش دام‌ها نیز می‌تواند منبع انتشار میکروب و بیماری باشد و باید بعد از کشتار دام و برای جلوگیری از انتشار بیماری، خون و آلایش دام‌ها را دفن کرد یا سوزاند.

۹- اگر در گله خود بیماری را مشاهده نمودید به سرعت دامهای بیمار را از دامهای سالم جدا کرده و تا پایان بیماری و بهبودی کامل آنها را جدا نگهداری نمایید.

سازمان دامپردازی کشور

حنتر و پیشگیری بیماری قب برفکی

مقدمه

همه دامداران کشور ما بیماری تب بر فکی را می شناسند. بعضی از دامداران به آن طبقه یا طبق می گویند. بعضی آن را دباغ یا دباغه می نامند و گروهی دیگر به آن تب تاولی، دهان جوش، ابو لسان، شلی و یا طوقه نام نهاده اند.

به هر حال تب بر فکی یکی از بیماری های مهم و بومی دام های کشور ما است که گاو، گوسفند، بز و گاو میش را مبتلا می سازد و همه گیری های آن، هر چند سال یکبار باعث بیماری و تلفات و خسارات شدید در دام ها می گردد.

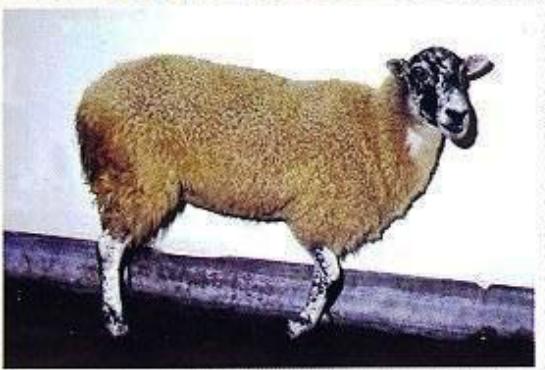
بیماری تب بر فکی ممکن است باعث تلفات گوساله، بره و بزغاله ها شود. هنگامی که بیماری در فصل زایش اتفاق می افتد این تلفات بسیار زیاد و چشمگیر است و برای جلوگیری از آن باید به دام ها قبل از فصل زایش واکسن تزریق کرد و با ایجاد این تغییرات بیماری در فصل زایش جلوگیری نمود.

تب بر فکی در دام های مسن تلفات ایجاد نمی کند اما باعث کاهش تولید شیر و کاهش رشد و کاهش وزن آنها می گردد.

نشانه های تب بر فکی

از مهمترین نشانه های بیماری تب بر فکی در دام بیمار وجود تاول در دهان و یا بالای سم و یا روی پستان دام می باشد. معمولاً تعداد این تاول ها در دهان و سم گاو نسبت به گوسفند و بز زیاد بوده و اندازه آنها بزرگ است. بنابراین با باز کردن دهان گاو و یا معاینه سم و پستان دام به راحتی می توان تاول ها را مشاهده کرد. عمر تاول ها کوتاه بوده و آنها به سرعت می ترکند و به زخم تبدیل می شوند، بنابراین در معاینه دهان و سم و پستان دام ممکن است

لغش در اثر بیماری تب بر فکی

تاول نبینیم و با زخم هایی که حاصل ترکیدن تاول ها است روبرو شویم

در گوسفند و بز تعداد تاول ها کم و کاهی تنها یکی است. اندازه آنها هم کوچک است بنابراین باید برای مشاهده تاول در دهان یا سم این حیوانات دقت بیشتری کرد.

تورم و زخم دهان باعث ریزش براق و بی اشتیایی دام می شود و تورم و زخم سم باعث لنگش دام می گردد. لذا ریزش براق و لنگش از دیگر نشانه های بیماری است.

بیماری تب بر فکی در حیوانات کوچک یعنی بره و بزغاله و گوساله، ممکن است تاول ایجاد نکند بلکه ممکن است عامل بیماری به قلب آن حیوانات حمله کند و قلب آنها را از کار بیاندازد و باعث مرگ آنها شود. اگر این نوع از بیماری در فصل زایش دام ها شایع شود باعث تلفات فراوان در بره ها و گوساله ها و بزغاله های غیر این می گردد.

تلفات بره ها و بزغاله ها در اثر بیماری تب بر فکی

زخم در حال بهبود در دهان گوسفند در اثر بیماری تب بر فکی

زخم روی زبان گاو در اثر بیماری تب بر فکی (ترکیدن تاول ها)

